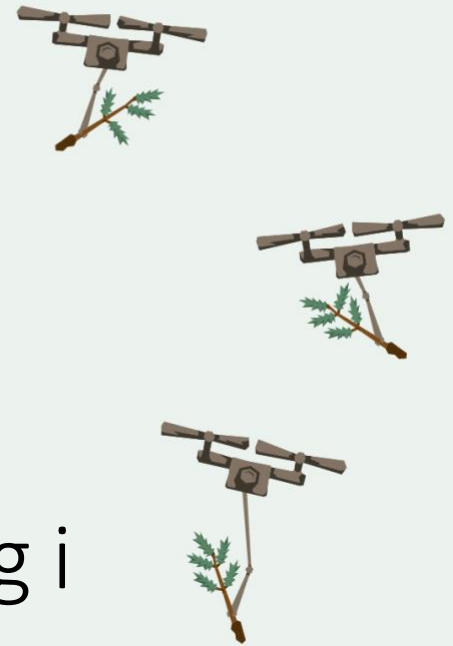

Bærekraftig verdiskaping i landbruket i Akershus

Temastrategi for Akershus fylkeskommune

AKERSHUS, 26.2.2026

Tittel: Bærekraftig verdiskaping i landbruket i Akershus
Type dokument: Temastrategi
Eier: Akershus fylkeskommune
Forfatter: Kari Engmark, Trine Magnus og Arild Klingsheim
Vedtatt av: Fylkestinget
Dato vedtatt: 26.02.2026
Saksnummer: 2025/32660
Illustratør: Hogne Botnen Totland

Innhold

1 Målet med strategien.....	3
1.1 Forholdet mellom landbruksstrategien, regionale planer, andre temastrategier og nasjonale oppdrag	5
1.2 Nasjonale oppdrag.....	6
2 Akershus som landbruksfylke	7
2.1 Jordbruk	7
2.2 Skogbruk	11
2.3 Annen landbruksbasert næring	13
2.3.1 Lokalmat	13
2.4 Kompetanse- og innovasjonsmiljøer	14
2.5 Beredskap og matsikkerhet	15
2.6 Klima og miljø	15
3 Fylkeskommunens rolle som regional samfunnsutvikler.....	17
3.1 Virkemidler for næringsutvikling i landbruket	18
3.2 Økosystemet for innovasjon.....	18
4 Utfordringer og satsingsområder.....	19
4.1 Kompetanse og rekruttering	20
4.2 Innovasjon, landbruksteknologi gründere og entreprenørskap	21
4.3 Lokalmat og lokale råvarer	22
4.4 Sirkulærøkonomi, miljø og klima	24
4.5 Marked og beredskap.....	25
5 Gjennomføring, oppfølging og evaluering	26
6 Vedlegg:.....	27

1 Målet med strategien

Landbruket i Akershus utgjør en liten næring målt i omsetning og sysselsetting, men Akershus er et viktig landbruksfylke både i regional og nasjonal sammenheng. Hele 80 % av arealet i Akershus fylke er produktive landbruksarealer. Landbruket har betydelige ringvirkninger utover selve landbruksproduksjonen. Det bidrar til verdier, tjenester og arbeidsplasser gjennom hele verdikjeden, fra leverandørnæring og produksjon til foredling og forbruk.

Klimaendringer, miljøutfordringer som tilstanden i Oslofjorden og økt press på jordressurser og arealer krever tilpasninger i landbruket, samtidig som målene om høyere selvforsyning, lønnsomhet og verdiskaping skal nås.

Geopolitiske spenninger, ustabile internasjonale forsyningskjeder og økende konkurranse om naturressurser gjør det stadig viktigere å styrke nasjonal matsikkerhet og redusere avhengigheten av import

Landbruk handler om mer enn verdiskaping, Landbruket har konsekvenser for hele samfunnet fordi landbruk også handler om matsikkerhet, klima, miljø, kulturlandskap og et levende lokalsamfunn. For at fylkeskommunen skal ivareta rollen som samfunnsutvikler innenfor dette feltet er det viktig å jobbe strategisk og systematisk. Landbruksstrategien setter retning for fylkeskommunens arbeid med bærekraftig verdiskaping og grønn omstilling i landbruket.

Strategien omhandler verdiskaping i landbruket i hele Akershus og tar for seg utvalgte elementer, og samspillet mellom disse, som kan bidra til verdiskaping. Særlig relevant er tilgang til og bruk av kunnskap og kompetanse, forskning og innovasjon, utvikling av teknologier med effekt for landbruket, muligheter innen produksjon, foredling, gründer- og entreprenørskap.

Landbruksstrategien svarer ut mål og ambisjoner i fylkesrådets politiske plattform for 2023–2027, regional planstrategi (2024-2028), prioriteringer i økonomiplanen, [regionalt næringsprogram for landbruk i Oslo og Akershus](#) samt andre regionale og nasjonale føringer på landbruksområdet. Følgende prioriteringer fra økonomiplanen er særlig relevante:

- I Akershus skal nyskaping, kompetanse og entreprenørskap være drivkrefter for grønn og digital omstilling og sirkulærøkonomi (Delmål 2A)
- I Akershus skal alle ha mulighet til opplæring og utdanning som gir relevant kvalifisering og som er relevant for arbeidslivet (Delmål 1D)
- Akershus skal bli et lavutslippssamfunn uten fossile utslipp, og klimagassutslippene skal kuttes med minst 80 prosent innen 2030 (Delmål 4A)

Strategien skal gi retning for hvordan fylkeskommunen, i samarbeid med verdikjeden i landbruket, kommuner, kunnskapsmiljøer og statlige aktører, kan bidra til bærekraftig verdiskaping i landbruket i Akershus.

Hovedmålet i strategien er å bidra til næringsutvikling for økt bærekraftig verdiskaping og grønn omstilling i landbruket i Akershus. Med bærekraftig verdiskaping menes lønnsom og ressurseffektiv drift og vekst i tråd med alle dimensjonene i bærekraftmålene, økonomisk-, miljømessig- og sosial bærekraft. Det betyr at bidrag til kun miljø- eller sosial bærekraft ikke inngår i denne strategien.

Følgende delmål bidrar til å nå hovedmålet om økt bærekraftig verdiskaping og grønn omstilling i landbruket i Akershus:

- Sikre framtidig rekruttering og kompetanse i landbruket gjennom samarbeid mellom utdanning, forskning og næring
- Styrke innovasjon, teknologiutvikling og entreprenørskap som driver for grønn omstilling og økt verdiskaping i landbruket
- Øke produksjon, omsetning og bruk av lokalmat og lokale råvarer fra Akershus
- Fremme et miljø-, klimavennlig- og sirkulært landbruk gjennom redusert utslipp, bedre ressursutnyttelse og økt karbonbinding i tråd med fylkets klimamål om 80 % utslippskutt innen 2030 og nasjonalt mål om 10 % økologisk areal innen 2032
- Styrke selvforsyning, matsikkerhet og verdiskaping i jord- og skogbruket
- Bidra til å nå nasjonale mål om 50 % selvforsyningsgrad med blant annet økt matkornproduksjon
- Bidra til bærekraftig, klimavennlig og verdiskapende skogdrift i tråd med mål i regional handlingsplan for skogbruk*¹

¹ [handlingsplan-for-skogbruk-i-oslo-og-viken-2021-2025-v.-2.0.pdf](#) Handlingsplan for skogbruk Oslo og Viken revideres i 2025

1.1 Forholdet mellom landbruksstrategien, regionale planer, andre temastrategier og nasjonale oppdrag

Regional planstrategi² for Akershus (2024-2028) lister opp mål som bidrar til bærekraftig verdiskaping og grønn omstilling i landbruket:

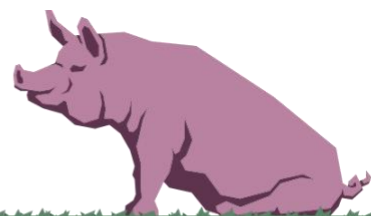
- I Akershus skal nyskaping, kompetanse og entreprenørskap være drivkrefter for grønn og digital omstilling og sirkulærøkonomi.
- I Akershus skal vi bidra til at jordbrukets kulturlandskap opprettholdes, selvforsyningsgraden av norske landbruksvarer øker og at vi kjøper vi stadig mer lokalprodusert mat.
- I Akershus skal vi fremme at forskning, innovasjon og ny teknologi er drivere for en grønn omstilling og utslippsreduksjon i landbruket.
- I Akershus skal vi redusere matsvinnet i hele matproduksjonssystemet.
- I Akershus skal skogens bidrag til verdiskaping og til å nå klima- og miljømålene styrkes, og samtidig sikre at viktige naturverdier og karbonlagre ikke går tapt.

Disse målene er relevante fordi de peker ut retning og ambisjonsnivå for bærekraftig næringsutvikling i landbruket i Akershus, og vektlegger innovasjon, økt selvforsyning, ny teknologi, redusert matsvinn og bruk av skogen som ressurs.

[Regionale planer](#) i Akershus eksempelvis «Regional plan for innovasjon og nyskaping for Oslo og Akershus frem mot 2025» er førende for landbruksstrategien.

Akershus fylkeskommune utvikler sammen med Oslo kommune, en ny regional plan for kompetanse, omstilling og verdiskaping. Planen skal bidra til helhetlig samfunns- og næringsutvikling, og ferdigstilles sammen med et handlingsprogram, tidligst i 2027.

Akershus fylkeskommune og Oslo kommune utvikler også regional plan for areal og mobilitet som skal bidra til gode rammebetingelser for et bærekraftig landbruk. Denne regionale planen vil inkludere strategier for effektiv utnyttelse av arealene, herunder hensyn til dyrket mark og jordvern, infrastruktur og transportressurser, og strategisk lokalisering av arbeidsplasser.

² En regional planstrategi er et langsiktig strategidokument vedtatt av fylkeskommunen, som skal samordne fylkeskommunens, kommunenes og andre samfunnsaktørers arbeid for en bærekraftig samfunnsutvikling i regionen. Strategien kartlegger regionens utfordringer og muligheter, definerer felles mål, og peker ut hvilke regionale planer som er nødvendige for å nå disse målene. Den fungerer som en felles veiviser og et sentralt styringsverktøy for fylkeskommunen.

Akershus fylkeskommunes nye [regionale plan for økt livskvalitet og deltakelse](#) for Akershus ble vedtatt i 2025 og inneholder mål, strategier og tiltak som blant annet handler om inkludering i arbeidslivet. Landbruket støtter opp om mål i planen ved å legge til rette for utvikling som styrker både miljø, lokalsamfunn, matsikkerhet og økonomi.

Næringsstrategien skal gi retning for fylkeskommunens prioritering og forvaltning av offentlige virkemidler for en helhetlig og bærekraftig næringsutvikling i Akershus, Næringsstrategien vil påvirke områder som gir verdiskaping for landbruket, for eksempel innenfor landbruksteknologi og reiseliv.

Næringsstrategien er næringsnøytral, og tilrettelegger for innovasjon og utvikling i flere typer selskaper. Eksempler på dette kan være selskaper som utvikler teknologi som kan benyttes i landbruket, for eksempel droneteknologi, sensorteknologi og digital presisjonsstyring i landbruket. Ved at det utvikles konkurransedyktig løsninger som tas i bruk i landbruket, kan dette medvirke til at verdiskapingen styrkes samtidig som det kan utvikles næringsliv som kan levere til landbruket både nasjonalt og internasjonalt.

Landbruksstrategien tar for seg teknologi og innovasjon innenfor landbrukets egen verdikjede – som presisjonsteknologi, agritech og biobaserte løsninger. Næringsstrategien kan forsterke dette ved å se landbruket i samspill med andre næringer, som teknologi, energi og reiseliv. De bygger begge på femfaktormodellen (økosystem for innovasjon) for verdiskaping, der ressurser, kunnskap, kapital, marked og må virke sammen.

Oslofjordsatsingen i Akershus fylkeskommune prioriterer tiltak for redusert avrenning til Oslofjorden. Herunder den strategiske satsingen *Oslofjordbonden* som har som mål å øke kompetanse i jordbruket og bidra til flere tiltak som begrenser avrenning og optimerer gjødselbruk.

Klimahandlingsplanen viser hvordan landbruket kan redusere klimagassutslipp samtidig som det bidrar til økt karbonbinding og mer fornybar energiproduksjon. Landbruket har også en nøkkelrolle i satsingen på å *øke karbonbinding i skog og jord* og i de fire prioriterte områdene under *Jordbruk og mat*: redusere matsvinn, legge om til mer klimavennlig og lokal matproduksjon, oppnå et fossilfritt landbruk og sikre bærekraftig utnyttelse av husdyrgjødsel.

Skolestrukturplanen er fylkeskommunens verktøy for å dimensjonere og utvikle utdanningstilbudet, også for naturbruk og matfag.

1.2 Nasjonale oppdrag

Akershus fylkeskommune har statlige regionale oppdrag og virkemidler på landbruksområdet som kommer i et årlig oppdragsbrev fra Landbruks og matdepartementet. LMD peker på fylkeskommunen som leder for partnerskap for

landbruk. Partnerskapet utarbeidet Regionalt næringsprogram (RNP) for landbruket i Oslo og Akershus i 2024, som følger opp regionale og nasjonale forventninger på landbruksområdet for Akershus og Oslo. Fylkesrådet vedtok RNP i januar 2025 (Saksnummer 2024/52762 [Sammen for bærekraftig verdiskaping i landbruket - Akershus fylkeskommune](#)).

RNP i Oslo og Akershus (2025–2028) har som mål å sikre økt matproduksjon, selvforsyning og beredskap, fremme bærekraftig verdiskaping og sirkulærøkonomi, samt styrke lokal næringsutvikling, kompetanse og innovasjon.

2 Akershus som landbruksfylke

Akershus er et viktig landbruksfylke. Både jordbruk og skogbruk har hatt sterkere verdiskapingsvekst enn landsgjennomsnittet for perioden 2011-2023.

Akershus har svært gode forutsetninger for landbruk, med næringsrik jord, lønnsomt skogbruk og kort vei til landets største marked. Landbruket bidrar både til matsikkerhet, verdiskaping og levende lokalsamfunn. Produksjonsarealene i Akershus har holdt seg stabile, men antallet driftsenheter er reduseres for hvert år. Stadig færre bønder jobber heltid i landbruket

På oppdrag fra Akershus fylkeskommune har Menon Economics utarbeidet et oppdatert kunnskapsgrunnlag for landbruksbasert næringsutvikling, Rapporten gir innsikt i status for landbruket i Akershus, hvilke muligheter som finnes for bærekraftig vekst, og hva som må til for å realisere potensialet. [Veien til bærekraft og økt verdiskaping i landbruket - Akershus fylkeskommune](#) Menon publikasjon 121/2025

Landbruket skaper verdier langt utover selve gården og skogen.

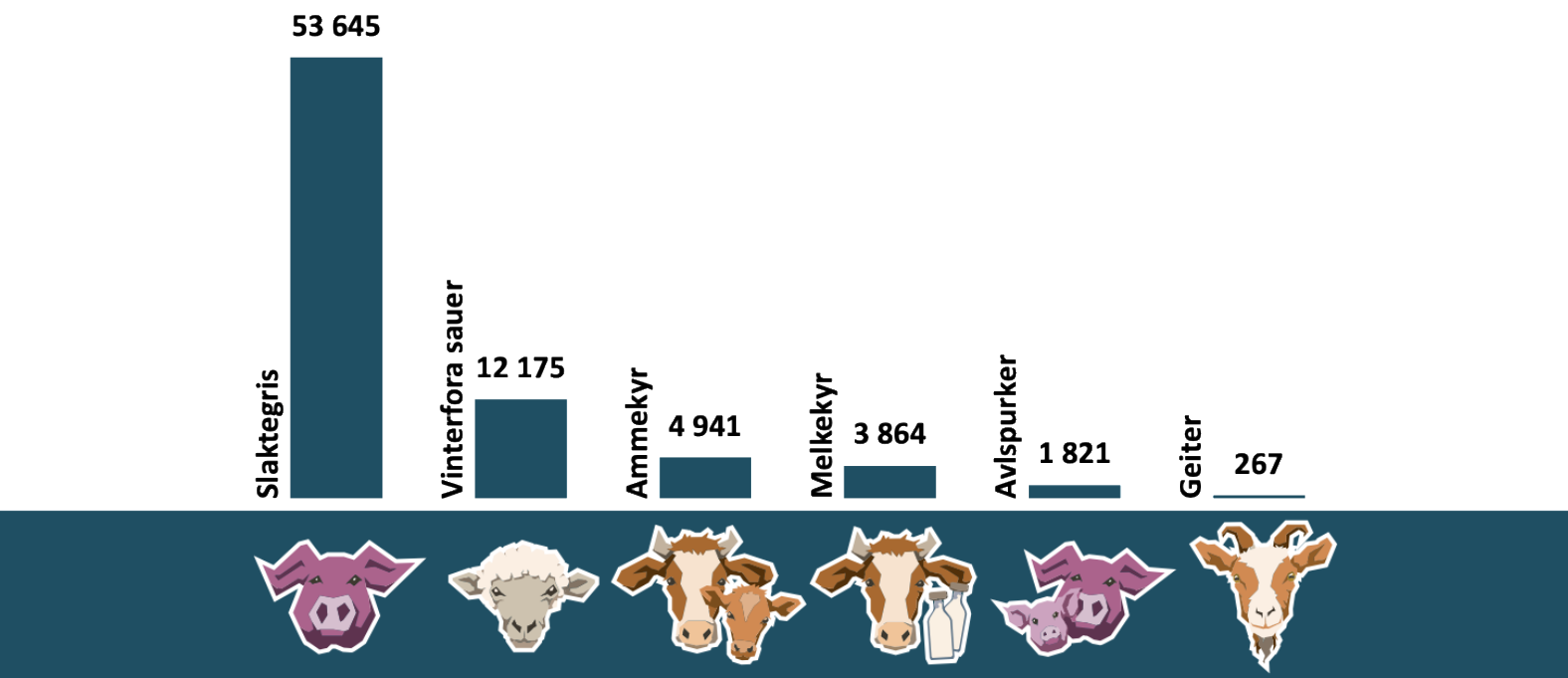
Oppstrømsnæringer leverer innsatsfaktorer og tjenester til produksjonen – som maskiner, gjødsel, såkorn, teknologi og rådgivning. Og nedstrømsnæringer foredler og omsetter råvarene videre – fra næringsmiddelindustri og lokalmat til sagbruk og bioenergi.

Sammen utgjør de et helhetlig landbruksøkosystem som gir verdiskaping, innovasjon og arbeidsplasser i Akershus.

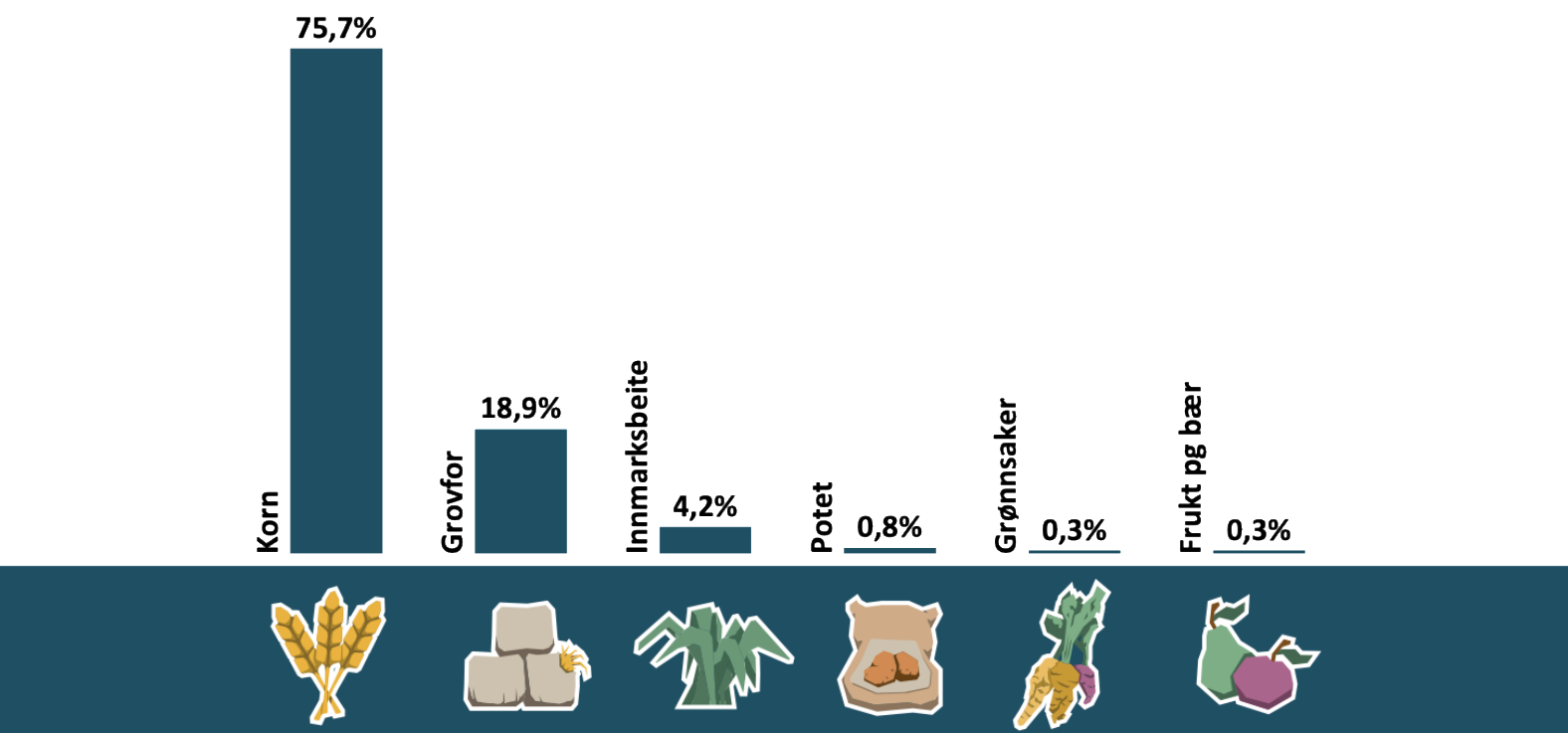
2.1 Jordbruk

Akershus har gode forutsetninger for matproduksjon med næringsrik jord, et godt klima, relativt store foretak og kort vei til foredling og markeder. Per i dag utgjør volumproduksjon av korn majoriteten av produksjonen i Akershus, men det finnes også gode eksempler på et mangfoldig landbruk der produsenter satser mer på lokal foredling og salg. Akershuslandbruket har gode forutsetninger for å lykkes innenfor både spesialisering og mangfold.

I Akershus er 15 % av totalarealene jordbruksareal, mot 3 % nasjonalt. Hoveddelen av jordbruksarealene ligger under marin grense. Det innebærer at jorda er næringsrik og godt egnet til kornproduksjon. ([Arealbarometer - Akershus](#))

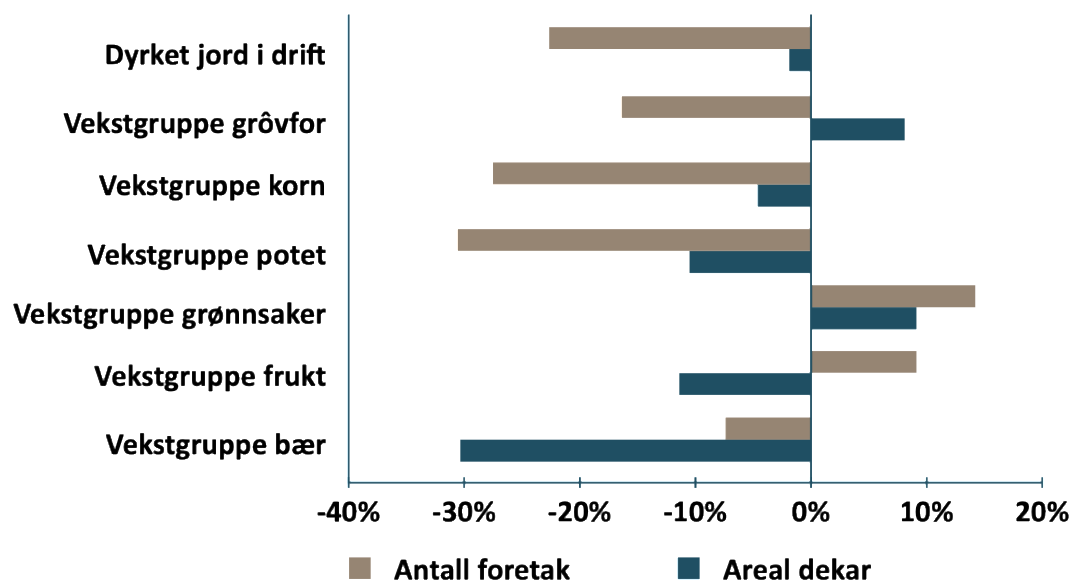
Figur 1 Viser hvordan fordelingen av husdyr er i fylket (Kilde: Nibio/landbruksdirektoratet)

Figur 2 Viser hvordan vi bruker jordbruksarealene i Akershus (Kilde: Nibio/landbruksdirektoratet)

Akershus er, etter Innlandet, det fylket som hadde mest kornareal i 2024, og 21 % av kornarealet i Norge ligger i Akershus. I tillegg er også Akershus betydelig på bærproduksjoner som fjerde største fylke i landet. Eidsvoll og, Nes er størst på potet. Totalt 5000 dekar med grønnsaksproduksjonen er sentrert rundt Follo, Asker og Eidsvoll. Data fra Landbruksdirektoratet³ viser endringer i antall foretak og areal i Akershus fra 2011 til 2024. Antall foretak med frukt og grønt har økt, og areal med vekstgruppe grovfôr og grønnsaker har økt noe, bortsett fra det er det nedgang i areal og foretak for alle vekstgrupper. For husdyr viser dataene at bortsett fra ammeku og antall slakta lam, er det reduksjon i antall dyr og foretak for alle dyregrupper i Akershus mellom 2011 og 2024.

Endring i antall foretak og areal i AKERSHUS fra 2011 til 2024

Figur 3 viser endring i antall foretak og areal i Akershus fra 2011 til 2024. (Kilde: Landbruksdirektoratet, produksjonstilskuddsdata)

Ifølge rapport fra Menon er verdiskaping jordbruket inkl. ringvirkninger i oppstrømsnæringer (leverandører og underleverandører) i Akershus ca. 1,8 mrd. kr (2023). Omsetningen i 2023 fra planteprodukter på 1,1 milliarder, mens omsetningen fra husdyrprodukter var på 750 millioner. Sysselsettingen i Akershusjordbruket var 2 300 årsverk i 2023.

³ [presentasjon-data-produksjonstilskudd-10032025.xlsx](#)

Jordbruket har betydelige ringvirkninger: Hvert femte årsverk i jordbruket utløser ett ekstra årsverk i leverandørleddene, og verdiskapingen øker fra 1,1 til 1,8 milliarder kroner når de indirekte effektene tas med. Dette viser at tiltak for bærekraftig landbruksutvikling ikke bare styrker primærnæringen, men også skaper verdier og arbeidsplasser i tilknyttede næringer.

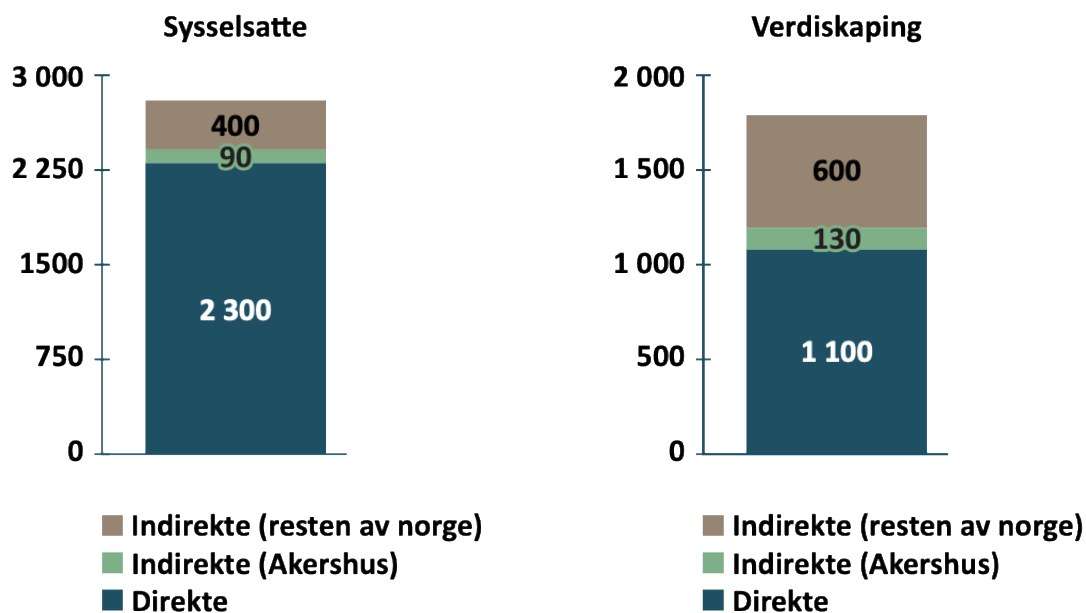
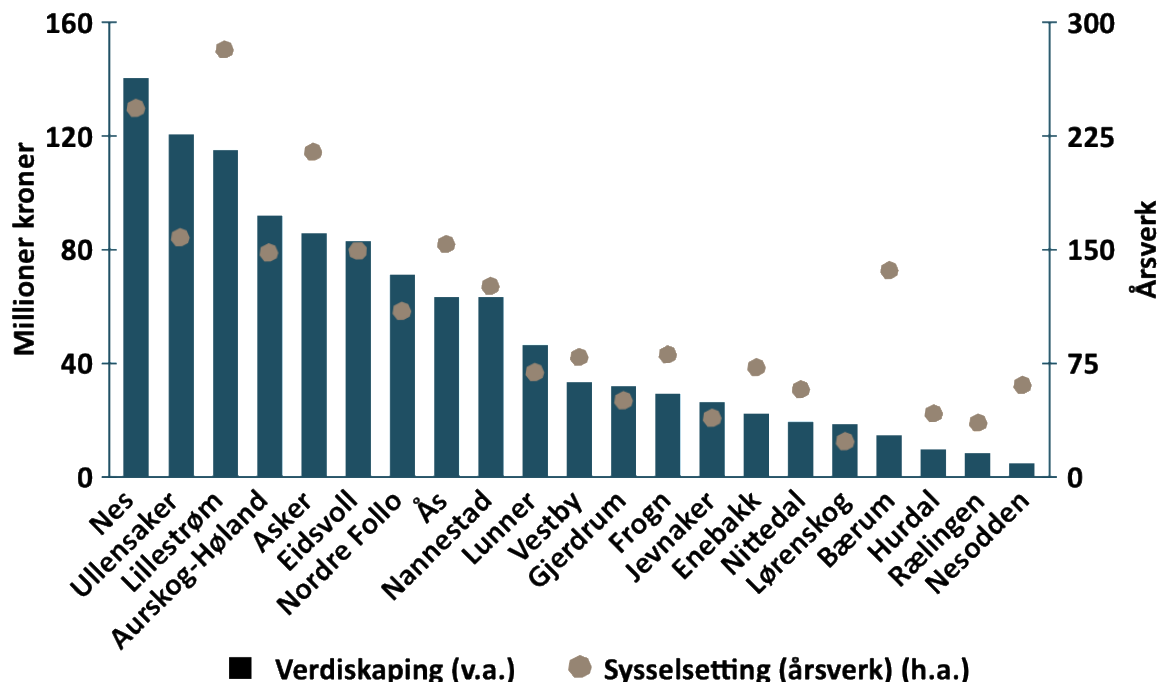

Figure 4 viser ringvirkningseffekter av jordbruket til Akershus, fordelt på direkte effekter (næringen selv) og indirekte effekter (leverandører og underleverandører) i 2023. Sysselsettingseffekter til venstre og verdiskapingseffekter til høyre. (Kilde: Menon Economics)

De tre største jordbrukskommunene i Akershus er Nes, Ullensaker og Lillestrøm som samlet sett stod for over en tredel av jordbrukets verdiskaping. I figur 5 vises kommunefordelt verdiskaping i jordbruket i 2023. De største jordbrukskommunene målt etter sysselsetting er Lillestrøm, Nes og Asker.

Figur 5: Verdiskaping og sysselsetting i jordbruket fordelt på kommune, 2023. (Kilde: Menon Economics)

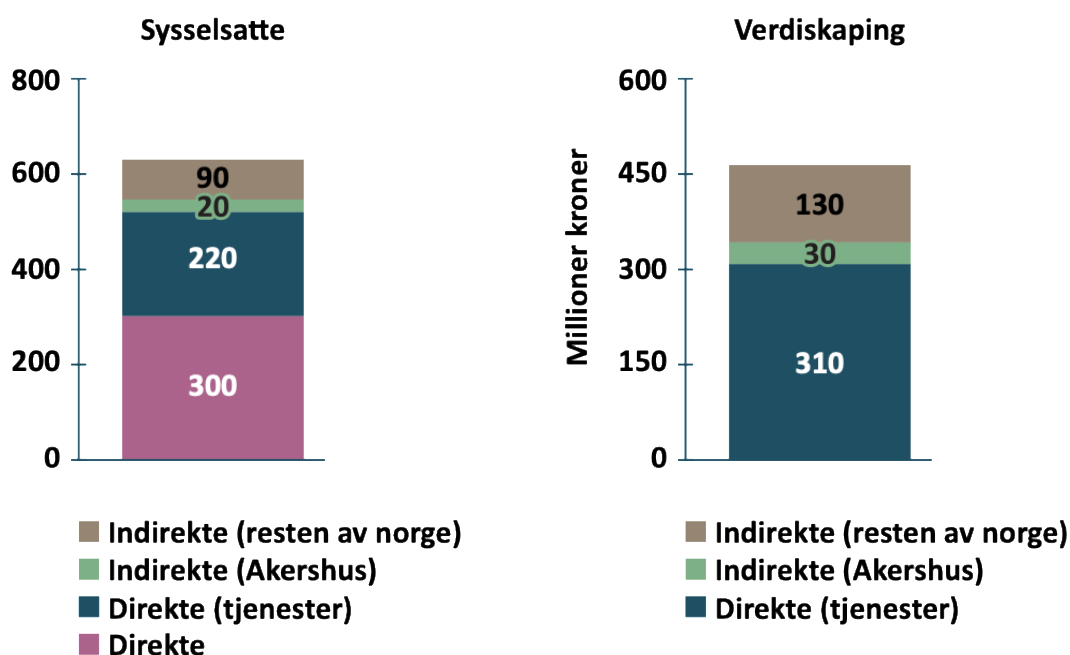
Andel økologisk produksjon i Akershus er 4 % (Kilde: Landbruksdirektoratet - Søknad produksjonstilskudd). Det nasjonale målet er at 10 % av det totale jordbruksarealet skal være økologisk innen 2032. Vedtatt handlingsplan for økologisk landbruk for Akershus, Oslo, Østfold og Buskerud skal bidra til økt etterspørsel og produksjon av økologisk mat i fylket.

2.2 Skogbruk

Akershus har gode vekstbetingelser og forutsetninger for tømmerproduksjon. Den produktive skogen dekker 64 % av arealet i Akershus. I tillegg til å bidra til økonomisk verdiskaping har skogen verdi som karbonlager og for biologisk mangfold, kulturminner, opplevelse og rekreasjon.

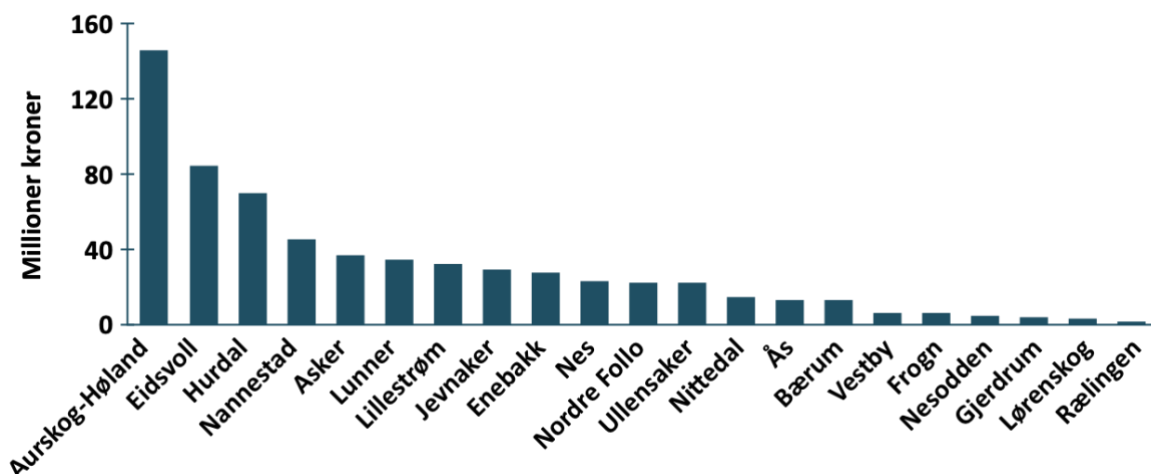
Verdiskapingen i skogbruket var 310 mill. kr direkte og 470 mill. kr inkludert ringvirkninger. Skogbruket sysselsatte 520 personer direkte og om lag 630 inkludert ringvirkninger.

Hvert femte årsverk i skogbruket utløser ett ekstra årsverk hos leverandører, og verdiskapingen øker med nær 50 prosent når de indirekte effektene tas med. Skogbruket har dermed en viktig rolle også utenfor egen næring, gjennom å skape aktivitet i transport, maskinentreprenører, foredlingsindustri og tjenesteyting.

Figur 6: Ringvirkningseffekter av skogbruket til Akershus, fordelt på direkte effekter (næringen selv) og indirekte effekter (leverandører og underleverandører) i 2023. Sysselsettingseffekter til venstre og verdiskapingseffekter til høyre. (Kilde: Menon Economics)

De tre største kommunene på skogbruk i Akershus er Aurskog-Høland, Nes og Hurdal. Disse tre har en verdiskaping som samlet utgjør omtrent halvparten av total verdiskaping i fylket. I figur 7 under vises verdiskaping i skogbruket for 2023 fordelt på kommuner i Akershus.

Figur 7 viser kommunefordelt verdiskaping fra skogbruket, 2023. (Kilde: Menon Economics)

2.3 Annen landbruksbasert næring

Akershuslandbruket har en stor andel bønder som kombinerer tradisjonell produksjon med annen jobb, eller med andre landbruksbaserte næringer⁴. Driftsnære aktiviteter som leiekjøring og utleie av bygninger dominerer.

Andre mindre utbredte landbruksbaserte næringer er blant annet lokalmat, reiseliv og Inn på tunet.

2.3.1 Lokalmat

De nasjonale målene om økt produksjon og omsetning av lokalmat (mat og drikke med lokal identitet, opprinnelse eller tradisjonelt særpreg), høyere selvforsyning og bedre inntektsmuligheter gir føringer for fylkeskommunens satsinger på landbruk. Fylket produserer gode råvarer og har nærhet til store markeder i Oslo og Akershus. Kompetansemiljøene ved Nofima og NMBU på Ås, samt Kompetansenettverket for lokalmat Øst-Norge, gir grunnlag for innovasjon og produktutvikling med matfaglig og markedsfaglig kompetanse.

Interessen for lokalmat øker, og omsetningen av lokalmat og -drikke i Akershus anslås til om lag 690 millioner kroner i 2024. Dette inkluderer også mat fra andre fylker enn Akershus, og det viser en tydelig interesse og et potensial.

⁴ Annen landbruksbasert næring er næringsvirksomhet som drives ved siden av tradisjonell jord- og skogdrift, men som baserer seg på gårdens egne ressurser, og som gir en omsetning på over 30 000 kroner. Eksempler på slike næringer inkluderer turisme, lokalmatproduksjon og utleie av utstyr eller driftsbygninger.

På lokalmat.no driftet av Stiftelsen Norsk Mat har 23 lokalmatprodusenter registrert seg i Akershus. De siste to årene har flere næringsutviklingsprosjekter om lokalmat støttet via fylkeskommunens RT-midler. Med nærhet til hovedstadsmarkedet, sterke fagmiljøer og muligheter for distribusjon har Akershus gode forutsetninger for å videreutvikle lokalmat som del av et mer bærekraftig og verdiskapende landbruk.

2.4 Kompetanse- og innovasjonsmiljøer

På Ås har vi et nasjonalt og internasjonalt viktig forsknings- utdannings- og utviklingsmiljø med Norges miljø og biovitenskaplige universitet (NMBU), Nofima, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og Veterinærinstituttet som gir ny kunnskap og teknologi som kommer både landbruket og tilknyttede næringer til gode – fra leverandører av innsatsfaktorer og teknologi, til verdikjeder for mat, energi og materialer.

NMBU legger til rette for innovasjon gjennom Teknologioverføringskontoret ARD som støtter kommersialisering av forskning og studentinnovasjonstiltaket EIK lab. På Ås finnes også Aggrator, en inkubator* for startups og scaleups som utvikler løsninger innen Agrifoodtech og miljøteknologi. Aggrator er en del av Agrifoodtech-Norway-nettverket som består av flere ledende innovasjonsmiljøer og inkubatorer. Dette er en nasjonal satsing som har som mål å utvikle en ny grønn eksportnæring basert på bærekraftig matproduksjon.

BIT innovasjonssenter er en samarbeidsarena initiert av NMBU, Ås kommune, ARD innovasjon og Aggrator som et nasjonalt kompetansesenter innen bærekraftig utvikling for academia, næring og samfunn.

Akershus har i tillegg flere kompetansemiljøer knyttet spesielt til landbruk. Norsk landbruksrådgiving, Akershus bondelag og kommunal landbruksforvaltning med flere er samlokalisert på Grønt fagsenter i Nes. Landbruksrådgivingen er den største rådgivingsaktøren i landbruket, og et viktig bindeledd mellom forskning og utvikling til uttesting og praktisk bruk hos bonden. Nofima driver Kompetansenettverket for lokalmat Øst-Norge. Nettverket bidrar med matfaglig og markedsfaglig kompetanse gjennom kurs og veiledning til små lokalmatprodusenter.

Akershus har tre videregående skoler som tilbyr naturbruk og skogbruk (Stabekk, Hvam og Kjelle), to av skolene er skolegårdsbruk. I tillegg tilbys restaurant- og matfag på videregående skole. Akershus har også tilbud om voksenagronom og fagskoletilbud.

Akershus fylkeskommune er vertsfylke for Biogass Oslofjord IPR (Interkommunalt politisk råd), som skal ta initiativ til, utvikle og støtte politikk og tiltak som fremmer bærekraftig utnyttelse av organiske ressurser i Oslofjordregionen, herunder økt andel av husdyrgjødsel og andre organiske ressurser fra landbruket i biogassanlegg, og økt bruk av biorest i jordbruket.

2.5 Beredskap og matsikkerhet

Klimaendringer og kriser bidrar til endrede forutsetninger for mat og skogproduksjon. Et uforutsigbart klima gjør at landbruket trenger et mangfold og variasjon i drift, sorter, markeder mm. som demper risikoen for skader og hendelser i krise, og øker beredskap og matsikkerheten.

For å nå det nasjonale målet om 50% selvforsyning legger staten opp til å styrke korn- og grøntproduksjonen, styrke jordvernet og etablere beredskapslagring av 82 500 tonn matkorn, tilsvarende tre måneders forbruk av korn til bakerier, industri og husholdninger.

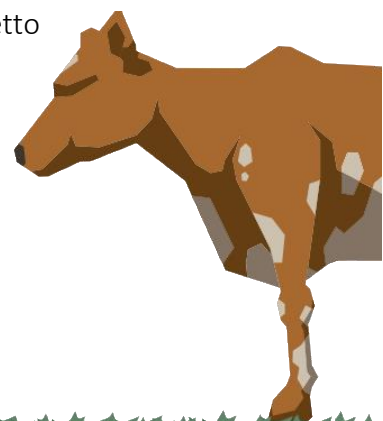
Landbruket i Akershus er viktig for Norges matsikkerhet, særlig når det gjelder kornproduksjon hvor 21% av alt norsk kornareal ligger i fylket. Matproduksjonen i Akershus i 2024 er beregnet til å dekke 13 prosent av nasjonalt behov (ca. 594 mrd. Kcal).

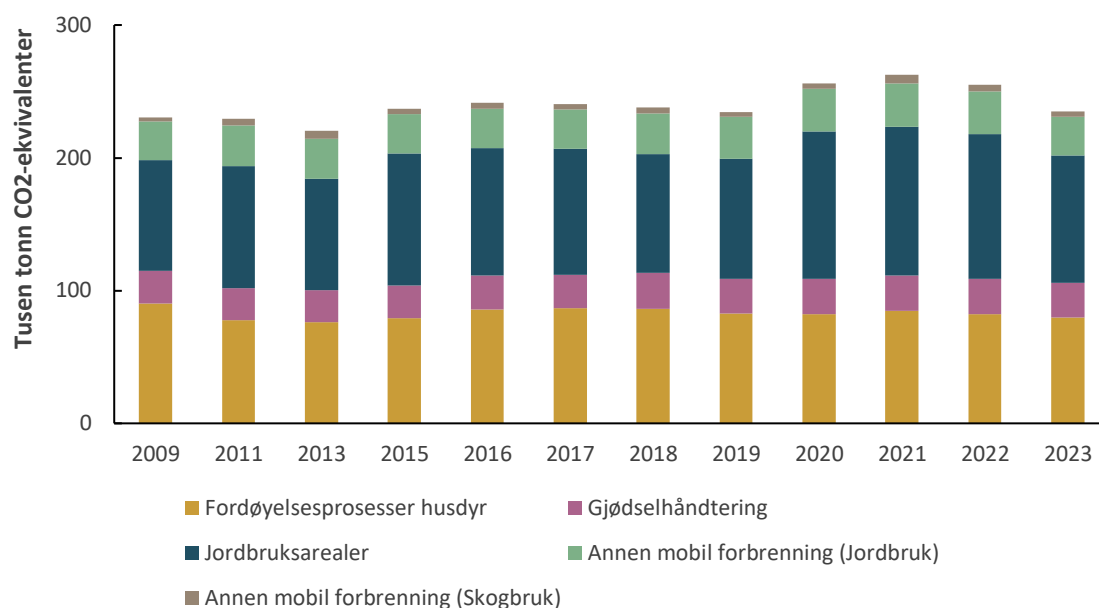
Med skog og sagbruk i nærheten, kan vi produsere trevirke selv uten å være avhengige av transport eller import. Ved og skogsflis er viktige alternativer dersom strøm eller gass faller bort. Klimaendringene øker risikoen for skogbrann, barkbiller og vindfall, men skogen fungerer likevel som buffer mot flom, erosjon og ekstremvær. Næringen er avhengig av nødvendig infrastruktur som skogsbilveier

2.6 Klima og miljø

Klimaavtalen for jordbruket setter mål om å redusere utslipp og øke opptak av karbon med 5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i perioden 2021–2030. Imidlertid peker [Riksrevisjonens rapport](#) (Riksrevisjonens undersøkning om reduksjon av klimagassutslipp fra jordbruket Dokument 3:13 (2024–2025)) på at Norge ligger langt unna å nå klimamålene i jordbruket uten at man tar i bruk sterkere virkemidler og raskere gjennomføring av tiltak. Ifølge rapporten vil tiltak som biogass, matsvinn, bedre gjødselhåndtering og presisjonsteknologi gi samfunnsøkonomiske gevinster i form av lavere utslipp og bedre ressursutnyttelse, uten at det nødvendigvis gir direkte økonomisk gevinst for den enkelte bonde.

Utslippene fra landbruket i Akershus ligger stabilt rundt 235 000 tonn CO₂-ekvivalenter årlig. Se figur 8. Dette utgjør om lag 12,5 % prosent av de samlede utslippene i Akershus fylke. Hovedkilden er husdyrmetan og utslipp fra jordbruksarealer. Samtidig bidrar fotosyntesen i grønne planter til at jord- og skogarealene fungerer som en netto karbonfanger. Særlig bidrar de store skogarealene betydelig til CO₂-opptak.

Figur 8 viser direkteutslipp (Scope 1) fra landbruket i Akershus over tid. (Kilde: Miljødirektoratet /Menon)

Det er inngått en klimaavtale (revidert i 2024) mellom landbruksorganisasjonene og staten som viser innsatsområder for å redusere klimagassutslipp og øke karbonbinding i landbruket. Se [klimaavtalen i landbruket her](#).

Landbrukets klimaavtale har ni satsingsområdene: Klimakalkulator og klimarådgivning, Avl og friskere husdyr, Klimavennlig fôring, Fremtidsrettet agronomi, Fossilfri maskinpark, Fossilfri oppvarming, Husdyrgjødning i biogassanlegg, Jorda som karbonlager og arealbruk, Klimarisiko og klimatilpasning.

Klima- og miljøvennlige driftsformer som regenerativt jordbruk og lenger rotasjonstid i skogen bidrar til å forbedre jordhelsen og øker karbonbinding i skog og jord. En jord som inneholder økt biomangfold og organisk materiale, vil holde bedre på vannet og næringsstoffer i regn og flom, og dermed gi lavere avrenning, og bedre vekstbetingelser i perioder med tørke eller flom

Næringsrike jordbruksarealer kan gi gode avlinger, men kan også bidra til avrenning og tilførsel av næringsstoffer til Oslofjorden. Miljø- og klimaendringer fører til et særlig behov for miljøtiltak og mer miljøvennlig agronomi.

Målet er høyere avling med et lavere miljø- og klimaavtrykk.

Avrenning fra jordbruket er den største enkeltkilden til næringsstofftilførsel i Oslofjorden. Beregninger viser at jordbruket i nedbørfeltet til Oslofjorden står for om lag halvparten av

fosfor- og 40–45 prosent av nitrogentilførselen. Gjennom regionale miljøkrav og regionale miljøtilskudd har andelen kornareal uten jordarbeiding om høsten økt, og målinger viser nedgang i tilførselen av nitrogen og fosfor. Likevel er det langt igjen til vannmiljømålene, særlig når det gjelder nitrogen.

Landbrukets bidrag med energiløsninger for samfunnet er bare delvis utnyttet. Mange gårdsbruk har bioressurser som husdyrgjødsel, hogstavfall som kan brukes til bioenergi eller biogass, eller arealer egnet for solenergi, men dette potensialet tas i liten grad i bruk i dag.

3 Fylkeskommunens rolle som regional samfunnsutvikler

Fylkeskommunen har en viktig rolle i å sette retning for en helhetlig og bærekraftig næringsutvikling i landbruket, mobilisere og legge til rette for økt samarbeid mellom landbruksnæringen, offentlig sektor og virkemiddelapparatet. Dette inkluderer å identifisere behov, koble relevante aktører og bidra til løsninger som fremmer næringsutvikling i landbruket.

Eksempelvis har fylkeskommunen følgende roller og ansvar knyttet til landbruk

- Følge opp det årlige oppdragsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet:
 - Lede Partnerskap for næringsutvikling i landbruket i Oslo og Akershus (Innovasjon Norge, Statsforvalteren, Oslo kommune, næringsorganisasjonene i landbruket og Akershus fylkeskommune)
 - I samarbeid med Partnerskapet utarbeide Regionalt næringsprogram for landbruket i Oslo og Akershus med regionale føringer for bruk av midler til Investering og bygdeutviklingsmidler, og sende oppdragsbrev til Innovasjon Norge om dette.
 - Lede styringsgruppa for [Kompetansenettverket for lokalmat](#) ØST- Norge som tilbyr matfaglige og markedsfaglige tjenester til lokalmatprodusenter
 - Forvaltning av tilskudd til næringsutvikling, rekruttering og kompetanseheving i landbruket (RT midler) i hht. [Forskrift om regionale tilretteleggingsmidler i landbruket - Lovdata](#)
 - Følge opp arbeid med høstbare viltressurser
 - Bidra til mobilisering av næringslivet til Bionova
 - Gi innspill til de årlige jordbruksforhandlingene
- Følge opp kompetansepolitikk, fagskoler og videregående skoler med
- utdanningsprogram Naturbruk og «Voksenagronomen»
- Regional planlegging knyttet til arealforvaltning, vannforvaltning
- Ivaretagelse av kulturlandskap og istandsetting av kulturmiljøer
- Kompetansemeglere mobiliserer til søknader på landbruksområdet

3.1 Virkemidler for næringsutvikling i landbruket

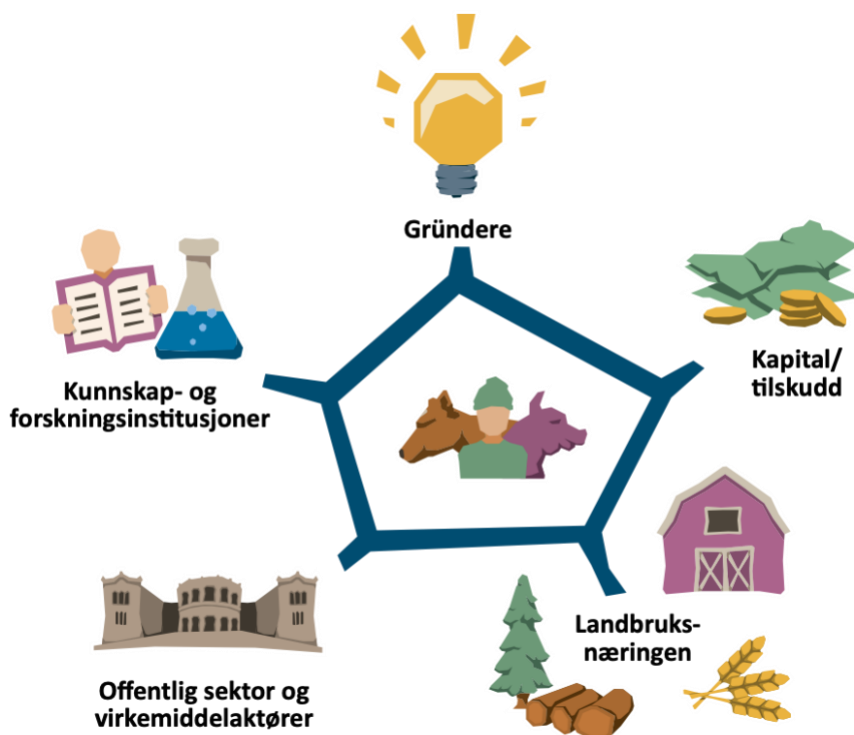
Fylkeskommunens virkemidler for å støtte landbruksbasert næringsutvikling i fylket er:

- **Plan og regulering:** Fylkeskommunen har ansvar for regional planlegging og bruker dette til å legge til rette for gode rammer for næringsutvikling
- **Informasjon og samarbeid:** Fylkeskommunen tilbyr veiledning, bygger og leder partnerskap, deler informasjon, mobiliserer og kobler aktører for å skape utvikling.
- **Økonomisk støtte:** Gjennom ulike finansielle verktøy, støttes prosjekter og aktiviteter som bidrar til næringsutvikling i landbruket

Landbruksstrategien legger føringer for hvordan fylkeskommunen vil prioritere og forvalte virkemidlene. Dette gjelder både egne virkemidler, der fylkeskommunen har fått statlige oppdrag eller virkemidler, og der fylkeskommunen er et bindeledd mot nasjonalt virkemiddelapparat. Selv om staten har hovedansvaret for direkte bedriftsrettede virkemidler gjennom for eksempel Innovasjon Norge, er det viktig for fylkeskommunen å se virkemidlene for næringsutvikling i landbruket i sammenheng for å oppnå størst mulig verdiskaping og utvikling i regionen.

3.2 Økosystemet for innovasjon

Samspillet mellom aktørene kan beskrives som økosystemet for innovasjon på landbruksfeltet og kan illustreres på denne måten (figur 9):

Et godt økosystem for innovasjon kjennetegnes ved at delene i systemet fungerer godt hver for seg, og at interaksjonen skjer tett og effektivt. Utfordringene i innovasjonsøkosystemet i Akershus er sammensatt. Det er få gründere som tar forskningsresultater og utvikler dem til kommersielle produkter eller tjenester som kan ha betydning for utvikling av landbruket. Samarbeidet mellom landbruksnæringen, forsknings- og oppstartsmiljøer/gründere er svakt. Samtidig viser utfordringsbildet i landbruksnæringen at det er behov for mer relevant kunnskap, kompetanse og ny teknologi som bidrar til bærekraftig produksjon. Flere gründere og entreprenører i landbruket opplever at det er vanskelig å få tilgang til kapital, noe som hindrer vekst og utvikling.

Fylkeskommunen vil stimulere til bedre samarbeid og flere koblinger i innovasjonsøkosystemet som gir effekt for bærekraftig utviklingen av landbruket.

4 Utfordringer og satsingsområder

Klimaendringer, press på arealer, avrenning til Oslofjorden og behovet for høyere selvforsyning stiller krav til omstilling med behov for økt samarbeid om utvikling og bruk av ny kunnskap og teknologi på landbruksområdet.

Økte kostnader og usikker lønnsomhet gjør investeringer i ny drift og teknologi krevende, særlig for mindre bruk. Samtidig vokser etterspørselen etter lokalprodusert, klimavennlig og bærekraftig landbruksproduksjon.

Satsingsområdene er de viktigste grepene i strategien for å peke ut retning, og skape målrettet og konkret utvikling i landbruket i Akershus. Gjennom satsingsområdene prioriterer fylkeskommunen innsats, utvikler partnerskap og forvalter virkemidler. De skal bidra til å mobilisere aktører, koble ressurser og utløse handling der det trengs mest. Her bygges det videre på etablerte samarbeidsstrukturer (se figur 8 av økosystem for innovasjon).

Menons rapport peker på muligheter og potensial knyttet til bærekraftig agronomi, presisjonsteknologi, energimuligheter på gården, nærhet til markedet, beredskap og matsikkerhet og betydningen av å koble aktører og samarbeide, og utdanning og rekruttering. Disse sammenfaller i stor grad med Regionalt næringsprograms satsingsområder for landbruket i Akershus innen områdene bærekraftig verdiskaping og grønn omstilling i landbruket; kompetanse og rekruttering, innovasjon og entreprenørskap, bærekraftig teknologi, marked og beredskap og nettverk og samarbeid.

Strategiens satsingsområder retter innsatsen mot de viktigste utfordringene: rekruttering og kompetanse, innovasjon, landbruksteknologi, gründere og entreprenørskap, sirkulærøkonomi, miljø og klima, marked og beredskap, – samt utvikling av lokalmat og bruk lokale råvarer som drivkraft for verdiskaping i Akershus.

4.1 Kompetanse og rekruttering

Rekruttering og kompetanseheving er en sentral forutsetning for å sikre framtidig bærekraftig verdiskaping og omstilling i landbruket i Akershus.

Ved å mobilisere til dette i samarbeid med kommuner og kompetansemiljøer kan fylkeskommunen bidra til sterke produsentmiljø i det tradisjonelle landbruket, og gi økt sysselsetting og verdiskaping innenfor andre landbruksbaserte næringer.

Fylkeskommunen vil:

- Stimulere til økt rekruttering til landbruksutdanning, og styrke og utvikle tilbudet slik at utdanningstilbudene i større grad treffer behov i næringen og blir et attraktivt opplæringstilbud for både unge og voksne
- Medvirke til at næringen i større grad driver i tråd med ny kunnskap - den nye agronomien
- Legge til rette for livslang læring og kompetanseheving for næringsutvikling i landbruket

Hvordan vil vi gjøre det:

- Bidra til tettere koblinger og samarbeid mellom utdanning, forskning og næringens behov for eksempel gjennom kompetanseforum for Akershus.
- Bruke strategiske satsinger som for eksempel *Oslofjordbonden* for kompetanseheving og miljøtiltak.
- Mobilisering av næringen til å benytte etablerte kompetansestrukturer- og nettverk – for eksempel Kompetansenettverk for lokalmat, Landbruksrådgivningen, kompetansemegling mm.
- Mobilisere næringen til å bruke forskning i utviklings- og innovasjonsarbeid, for eksempel via kompetansemegling
- Samarbeide med kommunene om kompetanseheving og rekruttering

4.2 Innovasjon, landbruksteknologi gründere og entreprenørskap

Vi kan skille mellom innovasjon og entreprenørskap som har sitt utspring i gården og dens ressurser, for eksempel lokalmat, og innovasjon og entreprenørskap som skjer i forsknings- og innovasjonsmiljøer/agritech⁵-bedrifter som bidrar til å løse ulike utfordringer for hele landbruksnæringen og effektiviserer landbruket, eksempelvis gjennom teknologiutvikling, robotisering etc.

Akershus og Oslo utgjør et stort lokalt marked som gir en rekke utviklingsmuligheter for gårdsgründeren innen lokalmat, reiseliv og tjenester som bygger på gårdens ressurser, gjerne i kombinasjon for å få et mangfold og sesongvariasjon i drifta, det gir muligheter for økt verdiskaping i landbruket.

Menon omtaler i sin rapport, Akershus som en «utviklingshub» innen agritech. Det er et sterkt forsknings- og utdanningsmiljø på Ås. I tillegg finnes det teknologibedrifter, i og utenfor landbruket, som utvikler løsninger innen presisjonsteknologi, robotikk, sensorteknologi og digitale systemer andre steder i Akershus som i større grad kan medvirke til utvikling av landbruksteknologi. Flere selskaper har allerede etablert seg i internasjonale markeder.

Mange gårder er for små til å forsvare store investeringer av ny teknologi. Bønder i Akershus tester og tar i bruk GPS-styring, sensorer, digitale styringssystemer og beitesporing, men ofte først når teknologien gir dokumentert agronomisk og økonomisk gevinst.

Behovet for utvikling av teknologi gjelder alle produksjoner i landbruket. Særlig vil arbeidsintensive produksjoner som grønntæringen ha behov for teknologiutvikling for effektivisering av driften og økt konkurransekraft.

Fylkeskommunen vil:

- Bidra til bærekraftig innovasjon, omstilling og gründerskap i landbruket
- Bruke og videreutvikle etablerte samarbeidsstrukturer

⁴ Agritech (landbruksteknologi) er en samlebetegnelse på teknologiløsninger for landbruket med stort potensial for vekst og eksport

- Støtte opp om utvikling av et mangfold av produkter, teknologi og produksjonsformer
- Fremme utviklingsprosjekter innen landbrukets kulturmiljøer og -landskap, kultur- og naturbasert reiseliv

Hvordan vil vi gjøre det:

- Tilrettelegge for bruk av etablerertjenesten til landbruksbasert næringsutvikling med gården som ressurs
- Tilrettelegge for økt bruk av inkubatortjenester knyttet til teknologiutvikling på landbruksområdet
- Bidra til utvikling og økt bruk av Kompetansenettverket for lokalmat Øst-Norge
- Støtte utvikling av landbruket, landbruksteknologi og næringsutvikling i landbruket gjennom finansielle virkemidler. Å gjøre det lettere for bønder og rådgivere å utvikle og ta i bruk ny teknologi som forbedrer produksjon, bærekraft og lønnsomhet
- Anvende det regionale partnerskapet for landbruk og samarbeide med kommuner for å styrke innovasjon og næringsutvikling i landbruket.

4.3 Lokalmat og lokale råvarer

Selv om forholdene ligger godt til rette for økt og mer mangfoldig lokalmatproduksjon, er jordbruket i Akershus fortsatt preget av ensidig kornproduksjon og spesialisert drift. Flere forhold bidrar til at få velger å satse på lokalmat: mange alternative arbeidsmuligheter utenfor gården, nasjonale rammevilkår som favoriserer volumproduksjon, samt at lokalmat krever mer arbeidsinnsats, spesialisert kompetanse og gode distribusjonsløsninger.

Aktørbildet for produksjon av lokalmat i Akershus er fragmentert. Det mangler en felles regional satsing som kan samle produsenter, markedsaktører og reiseliv om en felles retning for utviklingen av lokalmatsektoren.

I Akershus bor innbyggerne midt i matfatet. Det å spise mat som er produsert nær der du bor, gir ikke bare ferskere råvarer. Det styrker forbindelsen mellom bonde og forbruker, og gir stolthet til en mangfoldig matkultur og lokalsamfunnet, lavere klimaavtrykk og matsvinn, og ikke minst øker det andelen av salgsinntektene som går direkte til matprodusenten.

For å øke verdiskapingen for små og mellomstore produsenter trengs kompetanse, investeringer og økt samarbeid - blant annet for å nå ut i markedet.

Kompetansenettverket for lokalmat Øst-Norge bidrar med matfaglig og markedsfaglig kompetanse for bedre produkter og mer lønnsomme bedrifter.

Storhusholdning i offentlig og privat sektor, som serverings- og overnattingsbedrifter og dagligvarebransjen har betydelig innkjøpsmakt og kan fremme innovasjon og bærekraftig produksjon (Fylkeskommunen og andre offentlige aktører kan gå foran ved å prioritere lokal, kortreist og økologisk mat i egne innkjøp, og fungere som testarena for nye løsninger).

Lokal mat og drikke er en viktig del av reiselivsopplevelsen. Når reiseliv, kultur- og opplevelsesnæringene kobles tettere til regionale matprodusenter, kan det bidra til gjensidig verdiskaping: produsentene får nye markeder, opplevelsene blir mer attraktive for både innbyggere og besøkende.

Fisk og vilt, er en viktig ressurs med potensial for lokal verdiskaping gjennom jakt, viltkjøtt og naturbasert reiseliv. Kompetanseheving, utvikling og erfaringsdeling kan bidra til økt lokal verdiskaping og styrket høstingskultur f.eks. innen hjortevilt.

For å samle og forsterke arbeidet med mer lokalmat vil fylkeskommunen ta sikte på å samarbeide med Oslo kommune og *Partnerskapet for landbruk i Oslo og Akershus*, for å utvikle en felles, langsiktig satsing på lokalmat og lokale råvarer. Gjennom møteplasser, kompetanseutvikling og samarbeid kan satsingen gjøre regionen sterkere på lokalmat og drikke og bidra til økt verdiskaping og bærekraftig bruk av lokale ressurser.

Fylkeskommunen vil:

- Utvikle en Lokalmatsatsing for Akershus
 - Lokalmatsatsingen skal bidra til videre vekst i utvalg, volum, antall aktører og økt verdiskaping innenfor lokal mat og drikke i Akershus
 - Lokalmatsatsingen skal bidra til mer bruk av lokalmat og lokale råvarer i Akershus
- Videreutvikle samarbeidsarenaer og nettverk i lokalmatsektoren

Hvordan vil vi gjøre det:

- Etablere en flerårig satsing for å oppnå styrket samarbeid bedre koordinering og økt mobilisering av aktører i næringen, satsingen skal føre til en forsterket innsats innen lokalmat i Akershus og vekst i næringen
- Støtte lokalmatsatsing gjennom samarbeid og finansielle virkemidler
- Bruke og videreutvikle *Kompetansenettverket for lokalmat Øst-Norge*
- Samarbeide med kommuner og Oslo kommune om økt produksjon og forbruk av lokal- og kortreist mat
- Bidra til at lokalmat synliggjøres i reiselivs- og kultursatsinger, festivaler og arrangementsutvikling
- Gjennom prosjektet *Smaken av Akershus* bidra til stolthet og økt bruk av lokalmat i regionalt reise- og kulturliv.

4.4 Sirkulærøkonomi, miljø og klima

Klimaendringer og økte miljøkrav stiller nye forventninger til både jordbruk og skogbruk. For å møte disse utfordringene må produksjon av mat og tømmer tilpasses en mer sirkulær økonomi, der ressursene utnyttes effektivt og miljøbelastningen reduseres. Dette krever løsninger som både styrker næringens lønnsomhet og samtidig ivaretar viktige klima- og miljøhensyn.

Presisjonslandbruk, bedre utnyttelse av restråstoff og gjødsel, fossilfrie maskiner og klimatilpasset skogbruk er eksempler på tiltak som kan bidra til lavere utslipp og økt ressursutnyttelse. Samtidig er det behov for å styrke jordhelsen, utforske nye produksjonsformer og skape mer verdiskaping lokalt.

Verdiskapingen kan økes blant annet gjennom videreforedling av trevirke. En sirkulær tilnærming til bruk av tre – med ombruk først, materialgjenvinning dernest og energiutnyttelse som siste ledd – kan redusere klimaavtrykket og gi større verdiskaping per kubikkmeter.

Innen landbruket gir utvikling av ny teknologi betydelige muligheter for både økt lønnsomhet og redusert miljøbelastning. Menonrapporten viser til at det er flere barrierer knyttet til investeringer, kompetanse, regelverk og tilgang til rådgivning i næringen. Særlig for mindre driftsenheter kan enkeltinvesteringer være krevende, og samarbeidsløsninger som maskindeling og felles investeringer blir derfor viktige. Erfaringer viser at bønder tar i bruk nye løsninger når de gir klare agronomiske og økonomiske gevinster, og når de er tilpasset eksisterende driftsformer.

Som et ledd i arbeidet for at Akershus fylkeskommune skal være et foregangsfylke for sirkulærøkonomi, har fylkeskommunen tatt initiativ til kartlegging av materialstrømmer. Dette arbeidet vil kunne være aktuelt å følge opp for landbruket.

Fylkeskommunen vil:

- Bidra til å drive fram utviklingen av et mer klimavennlig, miljøvennlig, innovativt og sirkulært landbruk i Akershus
- Styrke utvikling og bruk av bærekraftig teknologi i landbruket
- Øke kunnskapen om fornybare energiløsninger, bedre ressursutnyttelse og klimavennlige driftsformer
- Fremme innovativt arbeid knyttet til jordhelse, karbonbinding og klimagasskutt
- Legge til rette for at gårdsbruk i større grad investerer i fornybare energiløsninger som bidrar til utslippskutt, verdiskaping og energiberedskap i landbruket

Hvordan vil vi gjøre det:

- Støtte utviklingen av, og økt bruk av landbruksteknologi og ny agronomi for eksempel regenerativt og økologisk drift gjennom finansielle virkemidler

- Mobilisere næringen til å ta i bruk nye løsninger, for eksempel gjennom den strategiske satsingen «Oslofjordbonden»
- Stimulere til samarbeid om teknologiutvikling på tvers av sektorer og mellom næringen, rådgivere og kunnskapsmiljøer
- Støtte prosjekter som bidrar til utslippskutt i landbruket, for eksempel gjennom økt bruk av klimavennlig teknologi, husdyrgjødsel til biogass og overgang til fossilfrie maskiner og transportløsninger,
- I samarbeid med partnerskapet og kommunene, mobilisere til mer økt bruk av Bionova for økt bærekraftig næringsutvikling i landbruket

4.5 Marked og beredskap

Akershus har noen av landets beste jord- og skogressurser og høy produksjonskapasitet, men verdiskapingen begrenses av høye kostnader og at mye av verdiene flyttes til foredlings- og distribusjonsleddet – ikke til produsenten. Samtidig gjør ensidig drift og klimaendringer landbruket mer sårbart. For å nå nasjonale mål om økt selvforsyning og lønnsomhet må det dyrkes mer matkorn, grønnsaker, poteter og proteinvekster, kombinert med bedre jordforvaltning, lagrings- og tørkekapasitet.

Husdyrholdet er en nøkkel for å utnytte grasarealer, opprettholde jordhelse og produsere gjødselressurser, men mange produsenter møter høye kostnader og investeringsbehov. Et mer motstandsdyktig og lønnsomt landbruk krever bedre samspill mellom plante- og husdyrproduksjon, økt lokal foredling og tettere samarbeid mellom agronomi, marked og teknologi – der kunnskapsmiljøer, rådgivning og produsenter utvikler løsninger som hever kvalitet, reduserer tap og bygger nye plantebaserte verdikjeder i Akershus.

Skogen er en sentral ressurs for verdiskaping og klima. Store volumer tømmer sendes i dag ut av fylket for bearbeiding, noe som flytter verdiskapingen bort fra regionen. For å øke verdiskapingen må mer av råvarene foredles regionalt og inngå i sirkulære verdikjeder der trevirke og landbruksressurser brukes til bioenergi, biogass og biobaserte produkter. Samtidig krever økt risiko for vindfall, flom og skogbrann ny kunnskap og investeringer i klimatilpasning og skogforvaltning.

Akershus har en nøkkelrolle for norsk matsikkerhet og beredskap. For å nå målet om økt selvforsyning må produksjonen kombineres med aktiv jordvernpolitikk, klimatilpasning, og en mer effektiv håndtering av overskudds- og biprodukter. Bynært landbruk som andelslandbruk, markedshager og skolehager styrker dyrkingskompetanse, lokal matberedskap og tilknytningen mellom gård, marked og lokalsamfunn.

Fylkeskommunen vil:

- Bidra til styrking av selvforsyning og matsikkerhet gjennom utvikling av matkorn-, grønt- og proteinproduksjon
- Fremme kunnskapsdeling og innovasjon som styrker Akershus som mat- og bioøkonomifylke
- Stimulere til samarbeid mellom produsenter, næringsliv og kunnskapsmiljøer for å styrke produksjon, foredling og marked
- Bidra til å sikre produksjonsarealene for framtidig verdiskaping og beredskap
- Bidra til å videreutvikle skogbruket med vekt på treforedling, karbonbinding og fornybare produkter

Hvordan vil vi gjøre det:

- Bruke fylkeskommunens virkemidler og planrolle til prosjekter som øker selvforsyning, beredskap og bærekraftig ressursbruk
- Bruke fylkeskommunens virkemidler til å fremme klimavennlig og bærekraftig bruk av jord og skog som grunnlag for verdiskaping og grønn omstilling

5 Gjennomføring, oppfølging og evaluering

Landbruksstrategien vil følges opp gjennom fylkeskommunens virksomhetsplaner og økonomiplan. Strategien gjelder til den blir revidert eller erstattet, med planlagt revisjon etter vedtak av ny regional plan for kompetanse, omstilling og verdiskaping i 2027.

Akershus fylkeskommune skal synliggjøre og følge utviklingen for bærekraftig verdiskaping i landbruket gjennom sitt statistikkgrunnlag, årsrapporter og utvikling av indikatorer. Dette kan gi grunnlaget for en tydeligere oppfølging av målene for strategien både på kort og lang sikt. Indikatorer for bærekraftig verdiskaping og årsrapporter vil også kunne inkludere klima- og miljøtiltak inkludert utslippsreduksjon, karbonbinding og ressursutnyttelse der det er mulig og relevant.

6 Vedlegg:

[Regionalt næringsprogram for landbruket i Oslo og Akershus](#)

